

Ovaj poziv se financira iz Europskog fonda za regionalni razvoj

Smjernice za prijavitelja u kontekstu pravila o državnim potporama za istraživanje i razvoj

Veliki projekt: "Dječji centar za translacijsku medicinu Dječje bolnice Srebrnjak (CCTM)" je projekt koji ne uključuje dodjelu državne potpore.

Smjernice za prijavitelja (Smjernice) imaju za cilj informirati prijavitelja o pravilima o državnim potporama koja se odnose na područje istraživanja, razvoja i inovacija. Smjernice su utemeljene na odredbama *Okvira Zajednice za državne potpore za istraživanje, razvoj i inovacije*¹ (2014/C 198/01) (u daljnjem tekstu: Okvir Zajednice) koji je donijela Europska komisija, a koji utvrđuje detaljna pravila koja se odnose na postojanje državnih potpora u projektima istraživanja i razvoja.

Pojam državnih potpora zahtjeva da su kumulativno zadovoljena sljedeća četiri kriterija²:

1. da su sredstva dodijeljena od strane Države, odnosno iz državnih sredstava u bilo kojem obliku,
2. da potpora predstavlja selektivnu ekonomsku prednost stavljanjem određenih poduzetnika ili proizvodnju određene robe u povoljniji položaj,
3. da potpora narušava ili prijeti narušavanjem tržišnog natjecanja,
4. utječe na trgovinu među državama članicama.

Prijavitelj se mora obvezati da dodijeljena sredstva neće konstituirati državnu potporu (Izjava prijavitelja Obrazac 3.). Prijavitelj se definira kao istraživačka/znanstvena organizacija ili organizacija za istraživanje i širenje znanja, a u skladu s Okvirom zajednice.

Okvir Zajednice istraživačku organizaciju definira na sljedeći način:

Istraživačka/znanstvena organizacija ili organizacija za istraživanje i širenje znanja znači subjekt (kao što su sveučilišta ili istraživački instituti, agencije za prijenos tehnologije, posrednici u inovaciji, fizičke osobe ili virtualni kolaborativni subjekti usmjereni na istraživanje), bez obzira na njegov pravni status (ustrojstvo na temelju javnog ili privatnog prava) odnosno način financiranja, čiji je prvenstveni cilj nezavisno provoditi temeljno istraživanje, industrijsko istraživanje ili eksperimentalni razvoj ili s rezultatima tih djelatnosti upoznati široku javnost, putem predavanja, objavljivanja ili prijenosa znanja. Ako taj subjekt obavlja i ekonomske djelatnosti, financiranje, troškovi i prihodi tih ekonomskih djelatnosti

¹OJ C 198, 27.6.2014, str. 1

[http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0627\(01\)&from=HR](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0627(01)&from=HR)

Sugeriramo prijaviteljima da se upoznaju s ovim dokumentom.

² Prvi stavak članka 107. Ugovora o funkcioniranju Europske unije određuje elemente državne potpore navodeći da „svaka potpora koju dodijeli država članica ili koja se dodjeljuje putem državnih sredstava u bilo kojem obliku kojim se narušava ili prijeti da će narušiti tržišno natjecanje stavljanjem određenih poduzetnika ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj, nespojiva je s unutarnjim tržištem u mjeri u kojoj utječe na trgovinu među državama članicama“, Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU, konsolidirana verzija, SL C 115/47, 9.5.2008).

moraju se obračunati zasebno. Poduzetnici koji imaju presudan utjecaj na takav subjekt, na primjer kao vlasnici udjela u njemu ili kao njegovi članovi, nemaju povlašteni pristup rezultatima koje subjekt proizvede. (Vidi poglavlje 1.3 Okvira Zajednice).

1. Ekonomska i neekonomska djelatnost

- 1.1. Kao što je gore navedeno, prijavitelj je dužan u okviru Izjave prijavitelja izjaviti da se sredstva koja će biti dodijeljena temeljem ovog postupka izravne dodjele **neće konstituirati državnu potporu**. Stoga će u nastavku biti objašnjeno na što se odnosi pojam ekonomska, odnosno neekonomska djelatnost prema europskoj legislativi.
- 1.2. Državne potpore dodjeljuju se samo za ekonomsku djelatnost nekog subjekta. Sredstva koja se dodjeljuju za djelatnosti koje su neekonomskog karaktera, ne smatraju se državnim potporama.
- 1.3. Prema Okviru Zajednice, Komisija smatra da su sljedeće djelatnosti znanstvenih organizacija općenito neekonomske:

a) Primarne djelatnosti istraživačkih organizacija:

- edukacija u svrhu većeg broja kvalificiranijih ljudskih resursa. Javno obrazovanje organizirano u okviru nacionalnog obrazovnog sustava, koje uglavnom ili u potpunosti financira država i pod nadzorom je države, smatra se neekonomskom djelatnošću;³
- neovisno istraživanje i razvoj za više znanja i bolje razumijevanje, uključujući kolaborativni I&R pri kojem istraživačke organizacije učinkovito surađuju;
- neisključivo i nediskriminacijsko širenje rezultata istraživanja, primjerice podučavanjem, bazama podataka s otvorenim pristupom, otvorenim publikacijama ili računalnim programima s otvorenim kodom.

b) Aktivnosti prijenosa znanja⁴, ako ih izvršava istraživačka organizacija (uključujući njihove odjele ili podružnice) ili se izvršavaju zajedno s takvim tijelima ili u ime drugih takvih subjekata, pri čemu se sav prihod od takvih djelatnosti/aktivnosti ponovno ulaže u primarne djelatnosti/aktivnosti istraživačke organizacije.

- 1.4.S druge strane, kada se znanstvena organizacija bavi primjerice iznajmljivanjem opreme ili laboratorija poduzećima, pružanjem usluga poduzećima, obavlja ugovorna istraživanja i provodi ostale ekonomske djelatnosti, javno financiranje tih djelatnosti smatrat će se državnim potporom.
- 1.5. Kada znanstvena organizacija provodi neekonomsku i ekonomsku djelatnost, javno financiranje neće se smatrati državnim potporom ako pokriva troškove neekonomskih djelatnosti. Stoga, jednoznačno odvajanje dvije vrste djelatnosti, njihovih troškova, financiranja i prihoda predstavlja ključan kriterij prihvatljivosti.

³ Potrebno je napomenuti da ovo ne obuhvaća izobrazbu radne snage koja, kako je definirano u pravilima za državne potpore za usavršavanje, ne predstavlja neekonomsku primarnu djelatnost/aktivnost istraživačkih organizacija. Vidi čl. 31 Uredbe Komisije(EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. u kojem se navode određene kategorije potpora koje su spojive s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (OJ L 187, 26.6.2014, str. 1).

⁴ Prema Okviru Zajednice, prienos znanja znači bilo koji proces čiji je cilj stjecanje, prikupljanje i dijeljenje eksplicitnog i prešutnog znanja, uključujući vještine i sposobnosti u ekonomskim i neekonomskim djelatnostima/aktivnostima kao što su istraživačka suradnja, konzalting, licenciranje, osnivanje novih poduzeća, objavljivanje i mobilnost istraživača i drugog osoblja uključenog u te aktivnosti. Uz znanstveno i tehnološko znanje, prienos znanja uključuje i druge oblike znanja, primjerice znanje o uporabi standarda i propisa koji ih sadržavaju te o uvjetima u stvarnim radnim okruženjima i metodama za inovaciju organizacije poslovanja te upravljanje znanjem povezanim s utvrđivanjem, stjecanjem, zaštitom, obranom i iskorištavanjem nematerijalne imovine.

1.6. Ako sredstva neće biti korištena za obavljanje ekonomske djelatnosti onda dodjela bespovratnih sredstava ne konstituira državnu potporu.

2. Financiranje neekonomskih djelatnosti

2.1 Što se tiče I&R djelatnosti znanstvenih organizacija primjenjuju se sljedeća specifična pravila:

Ako određena znanstvena organizacija provodi **gotovo isključivo neekonomske djelatnosti**, njezino financiranje može biti u potpunosti isključeno iz područja primjene pravila o državnim potporama pod uvjetom da je:

a) ekonomska djelatnost **isključivo pomoćna** djelatnost, odnosno odgovara djelatnosti koja je:

1. izravno povezana s radom istraživačke/znanstvene organizacije i neophodna za taj rad ili
2. neodvojivo povezana s njihovom glavnom neekonomskom upotrebom, i

b) opseg joj je ograničen.

To je slučaj ako ekonomske djelatnosti **troše potpuno jednake inpute** (primjerice materijal, oprema, radna snaga i fiksni kapital) kao i neekonomske djelatnosti, a kapaciteti koji se svake godine dodjeljuju tim ekonomskim djelatnostima ne premašuju 20% ukupnih godišnjih kapaciteta predmetnog subjekta⁵.

2.2. U slučaju da se prijavitelj bavi i ekonomskim i neekonomskim djelatnostima, javno financiranje neekonomskih djelatnosti neće predstavljati državnu potporu, ako je moguće jednoznačno odvojiti dvije vrste djelatnosti, njihove troškove, financiranje i prihode kako bi se djelotvorno izbjeglo unakrsno subvencioniranje ekonomske djelatnosti te je u tom slučaju i za tu svrhu potrebno uvesti odvajanje ekonomskih i neekonomskih djelatnosti (raspodjelu troškova, izvora financijskih sredstava i prihoda) koje nadalje mora biti vidljivo u godišnjim financijskim izvještajima prijavitelja, koji su pak rađeni prema važećim računovodstvenim odredbama.

2.3. Prilikom prijave prijavitelj u Izjavi prijavitelja (Obrazac 3.) navodi da će poštivati uvijete iz ovih Smjernica kako slijedi:

- da sredstva dodijeljena Prijavitelju temeljem ovog postupka izravne dodjele neće konstituirati državnu potporu, odn. da se neće koristiti za ekonomske djelatnosti,
- u slučaju bavljenja i ekonomskim i neekonomskim djelatnostima, odvojeno voditi dvije vrste djelatnosti, njihove troškove, financiranje i prihode nakon završetka projekta do roka za amortizaciju nabavljene opreme, kako bi se djelotvorno izbjeglo unakrsno subvencioniranje ekonomske djelatnosti.

3. Kontrola i povrati

3.1. Navedeni uvjeti o financiranju neekonomskih djelatnosti podložni su kontroli. Kontrola podrazumijeva pregled **Izvješća u smislu točke 8.2. članka 8. Posebnih Uvjeta**. Prijavitelj će u godišnjem Izvješću morati opisati koliko je radnih sati predmetnog subjekta opremljenog u okviru projekta (npr. istraživačkog centra, laboratorija, ustrojstvene jedinice) u vidu korištenja

⁵ **Predmetni subjekt** se odnosi na npr. istraživački centar, laboratorij, zavod, ustrojstvenu jedinicu u okviru koje se oprema kupuje. Ukoliko sama oprema koja se kupuje može biti zasebno shvaćena kao predmetni subjekt tj. da svrha rada te opreme ne ovisi o drugoj opremi tj. nije sastavni dio veće cjeline onda bi se oprema mogla smatrati predmetnim subjektom za izračun kapaciteta. U suprotnom ukoliko će oprema koja se planira nabaviti u okviru ovog Poziva biti dio cjeline (tj. da ovisi o radu druge opreme ili će se za svrhu istraživanja koje se provodi koristi kao dio cjeline) onda se ta cjelina uzima kao predmetni subjekt.

znanstveno-istraživačke opreme, utrošeno na neekonomske i pomoćne ekonomske djelatnosti.

- 3.2. Uz Izvješće Prijavitelj će morati dostaviti očividnik korištenja predmetnog subjekta na kojem će biti iskazan broj radnih sati koji se na godišnjoj razini koriste za neekonomske i ekonomske djelatnosti.
- 3.3. Izvještajno razdoblje počinje teći danom završetka provedbe projekta i traje do isteka roka za amortizaciju.
- 3.4. U slučaju da se prijavitelj bavi i ekonomskim i neekonomskim djelatnostima, mora odvojeno voditi dvije vrste djelatnosti, njihove troškove, financiranje i prihode, te dostaviti godišnje financijske izvještaje iz kojih je to vidljivo. Navedena izvješća se dostavljaju uz i u roku propisanom za Izvješća o korištenju kapaciteta.
- 3.5. Ukoliko dođe do toga da prijavitelj više od 20% kapaciteta predmetnog subjekta (npr. istraživačkog centra, laboratorija, ustrojstvene jedinice) godišnje iskoristi za ekonomske aktivnosti, mora doći do povrata dijela sredstava u iznosu koji je sukladan omjeru tih ekonomskih aktivnosti.
- 3.6. Nepoštivanje pravila o državnim potporama tijekom i nakon provedbe projekta dovodi do materijalne i kaznene odgovornosti korisnika te će biti razlogom postupanja nadležnih tijela.